

**Konwencja w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.
Helsinki.1992.03.17.**

Dz.U.2004.129.1352 z dnia 2004.06.07

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 7 grudnia 2003 r.

Wejście w życie:

7 grudnia 2003 r.

KONWENCJA

sporządzona w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r.

w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych,

(Dz. U. z 2004 r. Nr 129, poz. 1352.)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 17 marca 1992 r. została sporządzona w Helsinkach Konwencja w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych, w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA

w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych

Preambuła

Strony niniejszej konwencji,

pomne szczególnego znaczenia ochrony człowieka i środowiska przed skutkami awarii przemysłowych, w interesie obecnego i przyszłych pokoleń,

uznając znaczenie i pilną potrzebę zapobiegania poważnym i ujemnym skutkom awarii przemysłowych dla człowieka i środowiska oraz wspierania wszelkich działań, które stymulują racjonalne, oszczędne i efektywne wykorzystanie środków podejmowanych w celu zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia, zapewnienia ekologicznie bezpiecznego i stabilnego rozwoju gospodarczego,

biorąc pod uwagę, że skutki awarii przemysłowych mogą być odczuwane poprzez granice i wymagać będą współpracy między państwami,

potwierdzając konieczność wspierania aktywnej współpracy międzynarodowej zainteresowanych państw przed, w czasie i po awarii zmierzających do umocnienia odpowiedniej polityki, a także usprawnienia i koordynacji działań na wszelkich niezbędnych szczeblach w celu zapobiegania transgranicznym skutkom awarii przemysłowych, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków, odnotowując wagę dwustronnych i wielostronnych przedsięwzięć w zakresie zapobiegania

awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków oraz wynikające z tego korzyści,

świadome roli odgrywanej w tej dziedzinie przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG) i powołując się, między innymi, na kodeks postępowania EKG przy nadzwyczajnym zanieczyszczeniu transgranicznych wód śródlądowych i Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym,

mając na względzie odpowiednie postanowienia Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), Dokumentu Końcowego Spotkania Wiedeńskiego Przedstawicieli Państw - Uczestników KBWE i wyników Spotkania Sofijskiego KBWE w sprawie ochrony środowiska, a także odpowiednie działania i mechanizmy Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP), zwłaszcza jego program APELL, Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), zwłaszcza jej kodeks postępowania na rzecz przeciwdziałania dużym awariom przemysłowym, i działania innych odpowiednich organizacji międzynarodowych,

uwzględniając odpowiednie postanowienia Deklaracji Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie środowiska człowieka, a w szczególności zasadę 21 postanawiającą, że państwa, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i zasadami prawa międzynarodowego, posiadają suwerenne prawo do eksploatacji własnych zasobów zgodnie ze swoją polityką w dziedzinie ochrony środowiska i ponoszą odpowiedzialność za to, by działania prowadzone w ramach ich jurysdykcji lub nadzoru nie powodowały szkody w środowisku innych państw lub na obszarach poza granicami ich jurysdykcji krajowej,

uznając zasadę "zanieczyszczający płaci" za ogólną zasadę międzynarodowego prawa ochrony środowiska,

podkreślając zasady i zwyczaje prawa międzynarodowego, zasadę dobrego sąsiedztwa, wzajemności, niedyskryminacji i dobrej wiary,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje

Dla celów niniejszej konwencji przyjęto następujące określenia:

- (a) "awaria przemysłowa" - oznacza zdarzenie, które nastąpiło w wyniku niekontrolowanych zmian w przebiegu jakiegokolwiek działalności związanej z substancjami niebezpiecznymi:
 - (i) na terenie obiektu przemysłowego, na przykład w czasie ich produkcji, wykorzystania, przechowywania, przemieszczania bądź usuwania, lub
 - (ii) w transporcie, w zakresie określonym w art. 2 ust. 2 (d),
- (b) "niebezpieczna działalność" - jakakolwiek działalność, w trakcie której jedna lub więcej substancji niebezpiecznych występuje lub może wystąpić w ilościach równych lub większych niż graniczne wielkości podane w załączniku I do niniejszej konwencji i która może spowodować skutki transgraniczne,
- (c) "skutki" - wszelkie bezpośrednie lub pośrednie, natychmiastowe lub powstałe po pewnym czasie szkodliwe konsekwencje awarii przemysłowej, w szczególności w odniesieniu do:

- (i) człowieka, flory i fauny,
- (ii) gleby, wody, powietrza, krajobrazu,
- (iii) wzajemnych więzi pomiędzy powyższymi elementami,
- (iv) wartości materialnych i dziedzictwa kulturowego, włączając w to zabytki,
- (d) "transgraniczne skutki" - poważne straty na terytorium znajdującym się pod jurysdykcją danej Strony powstałe w wyniku awarii przemysłowej, która wydarzyła się na terytorium znajdującym się pod jurysdykcją innej Strony,
- (e) "operator" - jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna, w tym organy państwowe, odpowiedzialne za prowadzenie jakiejś działalności, na przykład za nadzór, planowanie lub wykonanie jakiejś działalności,
- (f) "Strona" - umawiająca się strona niniejszej konwencji, chyba że umowa stanowi inaczej,
- (g) "Strona zdarzenia" - strona lub strony, pod jurysdykcją których wydarzyła się lub może wydarzyć się awaria przemysłowa,
- (h) "Strona dotknięta" - jakakolwiek strona lub strony, których dotknęły lub mogą dotknąć transgraniczne skutki awarii przemysłowej,
- (i) "Strony zainteresowane" - jakakolwiek Strona zdarzenia i Strona dotknięta,
- (j) "społeczeństwo" - jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsza konwencja dotyczy zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii, które mogą powodować skutki transgraniczne i reagowania w przypadku wystąpienia tych awarii, w tym skutków awarii spowodowanych przez klęski żywiołowe, a także współpracy międzynarodowej w zakresie pomocy wzajemnej, prac badawczych i rozwojowych, wymiany informacji i technologii w dziedzinie zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.

2. Niniejsza konwencja nie dotyczy:

- (a) awarii jądrowych lub nadzwyczajnych sytuacji związanych z zagrożeniem radiologicznym,
- (b) awarii na terenie obiektów wojskowych,
- (c) zniszczenia zapór wodnych, z wyjątkiem skutków awarii przemysłowych spowodowanych przez zniszczenie zapór,
- (d) awarii w transporcie lądowym, z wyjątkiem:
 - (i) pilnej likwidacji skutków takich awarii,
 - (ii) operacji transportowych na terenie zakładu, który zajmuje się działalnością niebezpieczną,
- (e) niekontrolowanego wydostania się organizmów genetycznie zmodyfikowanych,
- (f) awarii w wyniku działalności w środowisku morskim, w tym w wyniku badań i eksploatacji dna morskiego,
- (g) zanieczyszczeń morza ropą naftową i innymi substancjami szkodliwymi.

Artykuł 3

Postanowienia ogólne

1. Strony podejmują odpowiednie działania i współpracują w ramach niniejszej konwencji, biorąc pod uwagę wysiłki już podjęte na szczeblu krajowym i międzynarodowym zmierzające do ochrony człowieka i środowiska przed awariami przemysłowymi poprzez zapobieganie takim awariom, tak dalece jak to będzie możliwe, zmniejszenie ich częstotliwości i rozmiarów oraz łagodzenie ich skutków. W tym celu stosowane będą środki zapobiegawcze, przygotowawcze oraz środki reagowania w przypadku wystąpienia tych awarii aż do przywrócenia stanu poprzedzającego awarię włącznie.
2. Strony poprzez wymianę informacji, konsultacje oraz inne wspólne kroki i bez nieuzasadnionej zwłoki opracowują i stosują politykę i strategię ukierunkowaną na zmniejszenie ryzyka awarii i doskonalenie działań na rzecz zapobiegania, przygotowania się na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia aż do przywrócenia stanu poprzedzającego awarię włącznie, biorąc przy tym pod uwagę wysiłki już podjęte na szczeblu krajowym i międzynarodowym, aby zapobiec niepotrzebnemu dublowaniu.
3. Strony zapewnią, aby odpowiedzialność za bezpieczeństwo operacji przemysłowych i podejmowanie wszelkich niezbędnych działań prewencyjnych w odniesieniu do awarii, które mogą powodować skutki transgraniczne, była ponoszona przez operatora.
4. W celu wykonania postanowień niniejszej konwencji Strony podejmują odpowiednie prawne, administracyjne i finansowe kroki dotyczące zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.
5. Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają żadnych zobowiązań prawnomiędzynarodowych Stron odnoszących się do awarii przemysłowych i działalności niebezpiecznej.

Artykuł 4

Identyfikacja, konsultacje i opinie

1. W celu podjęcia działań zapobiegawczych i zapewnienia gotowości na wypadek awarii Strona zdarzenia podejmuje, w razie potrzeby, kroki zmierzające do zidentyfikowania niebezpiecznych rodzajów działalności w granicach swojej jurysdykcji i zapewnia powiadomienie Stron dotkniętych o planowanej bądź prowadzonej działalności tego rodzaju.
2. Strony zainteresowane, z inicjatywy którejkolwiek z nich, podejmują rozmowy w celu zidentyfikowania niebezpiecznych rodzajów działalności, w stosunku do których istnieją przesłanki, że mogą one spowodować skutki transgraniczne. Jeśli Strony zainteresowane nie osiągną porozumienia w sprawie, czy dana działalność jest działalnością niebezpieczną, to każda ze Stron może, jeśli tylko Strony zainteresowane nie uzgodniły innego sposobu rozwiązania tej sprawy, przekazać ją do komisji badawczej zgodnie z postanowieniami zawartymi w załączniku II do niniejszej konwencji, w celu uzyskania opinii w danej sprawie.
3. W związku z planowaną bądź prowadzoną działalnością niebezpieczną Strony stosują procedury zawarte w załączniku III do niniejszej konwencji.
4. Jeżeli działalność niebezpieczna podlega ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym i ocena taka obejmuje analizę transgranicznych skutków awarii przemysłowych zaistniałych w związku z działalnością niebezpieczną prowadzoną zgodnie z warunkami określonymi w

niniejszej konwencji, to ostateczna decyzja podejmowana dla potrzeb Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym powinna odpowiadać właściwym wymogom niniejszej konwencji.

Artykuł 5

Dobrowolne rozszerzenie działań

Strony zainteresowane, z inicjatywy którejkolwiek z nich, powinny podjąć rozmowy w sprawie uznania działalności nieobjętej załącznikiem I za działalność niebezpieczną. Strony mogą za obopólną zgodą wybrać dowolny mechanizm konsultacyjny lub komisję badawczą zgodnie z załącznikiem II w celu wyrobienia poglądu w tej sprawie. Po osiągnięciu przez Strony porozumienia w tej sprawie niniejsza konwencja lub dowolna jej część stosowana jest do tej działalności tak, jak gdyby była ona działalnością niebezpieczną.

Artykuł 6

Zapobieganie

1. Strony podejmują odpowiednie działania w celu zapobiegania awariom przemysłowym, w tym działania stymulujące operatorów do zmniejszenia ryzyka awarii przemysłowych. Takie działania mogą uwzględniać przedsięwzięcia wymienione w załączniku IV do niniejszej konwencji, lecz nie muszą się do nich ograniczać.

2. Strona zdarzenia żądać będzie w odniesieniu do każdej działalności niebezpiecznej, aby operator wykazał bezpieczeństwo prowadzonej działalności niebezpiecznej poprzez udostępnianie informacji takich, jak podstawowe dane o procesie, w tym wyniki analiz i ocen przewidzianych w załączniku V do niniejszej konwencji, lecz nie ograniczając się do nich.

Artykuł 7

Podejmowanie decyzji lokalizacyjnych

Strona zdarzenia w ramach swojego systemu prawnego w taki sposób kształtuje politykę lokalizowania obiektów nowych i wprowadzania znacznych modyfikacji w obiektach istniejących, w których prowadzona jest działalność niebezpieczna, aby sprowadzić do minimum zagrożenie dla ludności i środowiska wszystkich Stron dotkniętych. Strony dotknięte w ramach swoich systemów prawnych w taki sposób kształtują politykę dotyczącą istotnych przedsięwzięć na obszarach potencjalnie zagrożonych transgranicznymi skutkami awarii przemysłowych, aby do minimum sprowadzić związane z nimi ryzyko. Przy opracowywaniu kierunków takiej polityki i w granicach swoich systemów prawnych Strony rozpatrują zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1-8 oraz w załączniku VI do niniejszej konwencji.

Artykuł 8

Gotowość do sytuacji nadzwyczajnych

1. Strony podejmują odpowiednie kroki w celu zapewnienia i utrzymania odpowiedniej gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń oraz w celu reagowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowych. Strony podejmą przygotowania do złagodzenia skutków transgranicznych takich awarii, przy czym działania na terenie zakładu przemysłowego

podejmuje operator. Mogą one objąć działania, o których mowa w załączniku VII do niniejszej konwencji, lecz nie muszą ograniczać się tylko do nich. W szczególności Strony zainteresowane informują się wzajemnie o swoich planach operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

2. W odniesieniu do działalności niebezpiecznej Strona zdarzenia zapewnia przygotowanie i wdrożenie planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń na terenie zakładu, w tym działań niezbędnych dla reagowania w przypadku wystąpienia awarii i podejmuje inne kroki w celu zapobieżenia lub sprowadzenia do minimum skutków transgranicznych awarii przemysłowych. Strona zdarzenia zapewnia udostępnienie innym Stronom zainteresowanym posiadanych przez siebie elementów do opracowania planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

3. W odniesieniu do niebezpiecznej działalności każda Strona zapewnia przygotowanie i wdrożenie planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń poza terenem zakładu, zawierających działania na własnym terytorium ukierunkowane na przeciwdziałanie i sprowadzenie do minimum skutków transgranicznych. Przy opracowaniu takich planów uwzględnia się wyniki analiz i ocen, w szczególności zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1-5. Zainteresowane strony podejmą kroki zmierzające do zapewnienia takich planów. W razie potrzeby sporządza się wspólne plany operacyjne dla nadzwyczajnych zagrożeń poza terenem zakładu przemysłowego, gdzie zaszła awaria, usprawniające likwidację skutków tej awarii.

4. Plany operacyjne dla nadzwyczajnych zagrożeń powinny być weryfikowane regularnie albo, jeśli wymagają tego okoliczności, z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych podczas reagowania w sytuacji wystąpienia rzeczywistych nadzwyczajnych zagrożeń.

Artykuł 9

Informowanie i udział społeczeństwa

1. Strony zapewniają udzielenie właściwej informacji społeczeństwu na obszarach, które mogą być zagrożone awarią powstałą w wyniku działalności niebezpiecznej. Informacja ta przekazywana jest takimi kanałami, które Strony zainteresowane uznają za właściwe, i zawiera informacje wymienione w załączniku VIII do niniejszej konwencji, przy czym powinna ona uwzględnić zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1-4 i 9.

2. Strona zdarzenia, zgodnie z niniejszą konwencją oraz zawsze kiedy jest to możliwe i wymaga tego sytuacja, zapewnia społeczeństwu na obszarach zagrożonych możliwość uczestniczenia w odpowiednich procedurach, aby mogło wyrazić swoje poglądy i obawy odnośnie do działań prewencyjnych i gotowości na wypadek awarii, a także zapewnia, aby możliwości stworzone społeczeństwu Strony zagrożonej były ekwiwalentne do możliwości danych społeczeństwu Strony zdarzenia.

3. Zgodnie ze swoimi systemami prawnymi oraz, jeśli jest to pożądane, na zasadzie wzajemności, Strony zapewniają osobom fizycznym i prawnym, które zostały dotknięte lub mogą być dotknięte ujemnymi transgranicznymi skutkami awarii przemysłowej, która miała miejsce na terytorium drugiej Strony, jednakowy dostęp do właściwych procedur administracyjnych i sądowych oraz równoprawne traktowanie w ramach tych procedur, w tym możliwość wszczęcia postępowania sądowego i wniesienia apelacji w związku z decyzją

naruszającą ich prawa, w stosunku do praw, z których korzystają osoby znajdujące się pod własną jurysdykcją.

Artykuł 10

System powiadamiania o awariach przemysłowych

1. Strony zapewnią utworzenie i funkcjonowanie na odpowiednich szczeblach kompatybilnych i skutecznych systemów powiadamiania o awariach przemysłowych w celu otrzymywania i przekazywania powiadomień o awariach przemysłowych, zawierających informacje niezbędne dla przeciwdziałania skutkom transgranicznym.
2. W razie powstania lub bezpośredniej groźby awarii przemysłowej, która powoduje lub może spowodować skutki transgraniczne, Strona zdarzenia bezzwłocznie powiadomi o tym, na odpowiednich szczeblach, Stronę dotkniętą za pomocą systemu powiadamiania o awariach przemysłowych. Powiadomienie takie zawiera elementy wymienione w załączniku IX do niniejszej konwencji.
3. Strony zainteresowane zapewnią, aby w razie awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii podjęta była możliwie szybko i w takim zakresie, jaki odpowiada okolicznościom, realizacja planów operacyjnych przygotowanych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, zgodnie z art. 8.

Artykuł 11

Reagowanie

1. W przypadku wystąpienia awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii Strony zapewnią podjęcie odpowiednich działań w ramach reagowania, najszybciej jak to będzie możliwe, wykorzystując przy tym najbardziej efektywne metody ograniczania lub minimalizowania tych skutków.
2. W przypadku wystąpienia awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii, która powoduje lub może spowodować skutki transgraniczne, Strony zainteresowane dokonają oceny tych skutków, kiedy wymaga tego sytuacja, wspólnie, w celu podjęcia odpowiednich działań w ramach reagowania. Strony zainteresowane podejmą wysiłki zmierzające do skoordynowania działań w ramach reagowania.

Artykuł 12

Pomoc wzajemna

1. Jeśli w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej Strona potrzebuje pomocy, może poprosić o nią inne Strony, określając rodzaj i zakres wymaganej pomocy. Strona, do której skierowano prośbę o pomoc, bezzwłocznie podejmuje decyzję w tej sprawie i powiadamia Stronę, która zwróciła się o pomoc, czy jest w stanie udzielić żądanej pomocy, a także o zakresie i warunkach, na jakich pomoc ta może być udzielona.
2. Strony zainteresowane współpracują w celu ułatwienia niezwłocznego udzielenia uzgodnionej pomocy zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, włączając w to, w razie potrzeby, działania ukierunkowane na zminimalizowanie skutków awarii przemysłowej, a także mające na celu udzielenie pomocy o charakterze ogólnym. Jeżeli Strony nie zawarły dwustronnych lub wielostronnych porozumień dotyczących przedsięwzięć w zakresie udzielania sobie

pomocy wzajemnej, pomoc taka udzielana jest zgodnie z załącznikiem X do niniejszej konwencji, chyba że Strony uzgodniły inny sposób postępowania.

Artykuł 13

Odpowiedzialność

Strony popierają odpowiednie wysiłki międzynarodowe mające na celu wypracowanie zasad, kryteriów i procedur w dziedzinie odpowiedzialności.

Artykuł 14

Badania naukowe i prace rozwojowe

Strony, w miarę potrzeby, zainicjują i podejmą współpracę w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, dotyczących metod i technik zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości oraz reagowania w przypadku ich wystąpienia. W tym celu Strony będą sprzyjać współpracy naukowej i technicznej i będą ją aktywnie promować, w tym badania dotyczące mniej niebezpiecznych procesów, w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia awarii oraz zapobieżenia i ograniczenia ich skutków.

Artykuł 15

Wymiana informacji

Strony będą dokonywać, na płaszczyźnie wielostronnej lub dwustronnej, wymiany dostępnych w rozsądnych granicach informacji, włączając elementy zawarte w załączniku XI do niniejszej konwencji.

Artykuł 16

Wymiana technologii

1. Strony, zgodnie z własnymi przepisami krajowymi, zasadami i praktyką, ułatwią wymianę technologii w celu zapobiegania skutkom awarii przemysłowych, zapewnienia gotowości i reagowania, w szczególności poprzez promocję:

- (a) wymiany dostępnych technologii, opartej na różnych zasadach finansowych,
- (b) bezpośrednich kontaktów i współpracy przemysłowej,
- (c) wymiany informacji i doświadczeń,
- (d) pomocy technicznej.

2. Promując formy działalności wymienione w ust. 1 lit. (a)-(d) niniejszego artykułu, Strony będą tworzyć sprzyjające warunki, poprzez ułatwianie nawiązywania kontaktów i współpracy z odpowiednimi organizacjami i osobami w sektorze państwowym i prywatnym, mogącymi udostępniać technologie, usługi projektowe i techniczne, urządzenia lub środki finansowe.

Artykuł 17

Kompetentne organy i punkty kontaktowe

1. Każda Strona wyznaczy lub utworzy jeden lub więcej kompetentnych organów do realizacji celów niniejszej konwencji.

2. Bez uszczerbku dla innych porozumień dwustronnych lub wielostronnych każda Strona

- wyznaczy lub utworzy jeden punkt kontaktowy do powiadamiania o awariach przemysłowych, zgodnie z art. 10, i jeden punkt kontaktowy do celów pomocy wzajemnej, zgodnie z art. 12. Zaleca się, by funkcje te realizował ten sam punkt kontaktowy.
3. Każda Strona, w ciągu 3 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do tej Strony, poinformuje pozostałe Strony za pośrednictwem Sekretariatu, o którym mowa w art. 20, o tym, jaki organ lub organy zostały przez nią wyznaczone do pełnienia roli punktu(ów) kontaktowego(ych) i organu(ów) kompetentnego(ych).
4. Każda Strona, w ciągu 1 miesiąca od dnia podjęcia decyzji, poinformuje pozostałe Strony za pośrednictwem Sekretariatu o wszelkich zmianach dotyczących organów wyznaczonych w trybie ust. 3 niniejszego artykułu.
5. Każda Strona zapewni ciągłe funkcjonowanie swojego punktu kontaktowego i systemów powiadamiania o awariach przemysłowych zgodnie z art. 10.
6. Każda Strona zapewni ciągłe funkcjonowanie swojego punktu kontaktowego oraz organów odpowiedzialnych za sporządzanie i przyjmowanie wniosków w sprawie udzielenia pomocy oraz przyjmowanie ofert pomocy, zgodnie z art. 12.

Artykuł 18

Konferencja Stron

1. Przedstawiciele Stron tworzą Konferencję Stron niniejszej konwencji i regularnie odbywają swoje posiedzenia. Pierwsza Konferencja Stron powinna zebrać się nie później niż w rok od daty wejścia w życie niniejszej konwencji. Następne posiedzenia Konferencji Stron będą się odbywać co najmniej raz do roku, lub na pisemny wniosek którejkolwiek ze Stron, pod warunkiem że wniosek ten zostanie poparty przez co najmniej jedną trzecią Stron w ciągu sześciu miesięcy od dnia powiadomienia Stron przez Sekretariat o jego zgłoszeniu.
2. Konferencja Stron:
- (a) rozpatruje wykonywanie postanowień niniejszej konwencji,
 - (b) pełni funkcje konsultacyjne, ukierunkowane na rozszerzanie możliwości Stron, odnośnie do zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienie gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku wystąpienia transgranicznych skutków awarii przemysłowej, a także na ułatwianie dostarczania pomocy technicznej i konsultacji na prośbę Strony, która ma do czynienia z awarią przemysłową,
 - (c) w razie potrzeby tworzy grupy robocze i uruchamia inne odpowiednie mechanizmy do rozpatrzenia zagadnień związanych z wypełnieniem postanowień niniejszej konwencji i jej rozwojem oraz do przygotowania w tym celu odpowiednich badań i innej dokumentacji, a także do przedkładania Konferencji Stron zaleceń do rozpatrzenia,
 - (d) wykonuje także inne funkcje, które mogą okazać się konieczne w związku z realizacją postanowień niniejszej konwencji,
 - (e) na swym pierwszym posiedzeniu rozważa i przyjmuje przez konsensus zasady proceduralne odbywania posiedzeń.
3. Realizując swe funkcje Konferencja Stron, jeśli uzna to za celowe, będzie współpracować także z innymi odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi.
4. Konferencja Stron na swym pierwszym posiedzeniu ustali program pracy, w szczególności z uwzględnieniem punktów zawartych w załączniku XII do niniejszej konwencji.

Konferencja Stron podejmie także decyzje dotyczące metod pracy, biorąc pod uwagę wykorzystanie ośrodków krajowych i współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi oraz utworzenie systemu ułatwiającego wykonywanie postanowień konwencji, w szczególności dotyczących udzielania wzajemnej pomocy w razie awarii przemysłowej, a także uwzględniając działalność prowadzoną w tym zakresie w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych. Jako część swego programu pracy Konferencja Stron będzie rozpatrywać działalność istniejących krajowych, regionalnych i międzynarodowych ośrodków, a także innych organów i programów, ukierunkowanych na koordynację obiegu informacji i działań związanych z zapobieganiem awariom przemysłowym, zapewnieniem gotowości na wypadek awarii i reagowaniem w przypadku ich wystąpienia, w celu stwierdzenia konieczności powołania dodatkowych instytucji lub ośrodków międzynarodowych w celu realizacji zadań wymienionych w załączniku XII.

5. Konferencja Stron na swym pierwszym posiedzeniu przystąpi do rozpatrywania procedur mających na celu stworzenie bardziej sprzyjających warunków do wymiany technologii zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.

6. Konferencja Stron przyjmuje zalecenia i ustala kryteria ułatwiające identyfikację niebezpiecznych rodzajów działalności dla potrzeb niniejszej konwencji.

Artykuł 19

Prawo głosu

1. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 2 niniejszego artykułu każda Strona niniejszej konwencji posiada jeden głos.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, określone w art. 27, korzystają ze swego prawa głosu w sprawach należących do ich kompetencji, dysponując liczbą głosów równą liczbie ich państw członkowskich, które są Stronami niniejszej konwencji. Organizacje te tracą swoje prawo głosu, jeśli ich kraje członkowskie korzystają z prawa głosu, i na odwrót.

Artykuł 20

Sekretariat

Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej wykonuje następujące funkcje Sekretariatu konwencji:

- (a) zwołuje i przygotowuje posiedzenia Stron,
- (b) kieruje do Stron raporty i inne informacje otrzymywane zgodnie z przepisami niniejszej konwencji,
- (c) wykonuje inne funkcje, które ustalą Strony.

Artykuł 21

Rozstrzygnięcie sporów

1. W razie powstania sporu między dwoma lub większą liczbą Stron odnośnie do interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji Strony pozostające w sporze będą dążyć do rozwiązania sporu w drodze negocjacji lub w każdy inny sposób, możliwy do przyjęcia przez Strony tego sporu.

2. Przy podpisaniu, ratyfikacji, przyjęciu i zatwierdzeniu niniejszej konwencji bądź przy przystąpieniu do niej lub w każdym innym późniejszym czasie, Strona może skierować do depozytariusza pisemne oświadczenie, że odnośnie do sporu, który nie był rozstrzygnięty zgodnie z wymogami ust. 1 niniejszego artykułu, uznaje ona jeden lub oba z następujących sposobów rozstrzygnięcia sporów za obowiązujące wobec każdej Strony, która przyjęła na siebie takie samo zobowiązanie:

- (a) przekazanie sporu do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości,
- (b) przekazanie sporu do arbitrażu, zgodnie z procedurą zawartą w załączniku XIII do niniejszej konwencji.

3. Jeśli Strony sporu przyjęły obie procedury rozstrzygnięcia sporów, wymienione w ust. 2 niniejszego artykułu, to spór może być przekazany jedynie do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, chyba że Strony postanowiły inaczej.

Artykuł 22

Ograniczenia w dostarczaniu informacji

1. Przepisy niniejszej konwencji nie naruszają praw lub zobowiązań Stron wynikających z krajowych przepisów, wytycznych, postanowień administracyjnych lub przyjętej praktyki prawnej i obowiązujących regulacji międzynarodowych do ochrony informacji dotyczącej danych osobistych, tajemnicy przemysłowej i handlowej, w tym własności intelektualnej lub bezpieczeństwa narodowego.

2. Jeśli Strona pomimo to decyduje się dostarczyć takiej poufnej informacji innej Stronie, to Strona, która otrzymała taką informację, przestrzega jej poufnego charakteru, przestrzega warunków, na których informacja ta została udostępniona, i wykorzystuje tę informację tylko w tym celu, w jakim została ona przekazana.

Artykuł 23

Wykonywanie konwencji

Strony składają okresowo informacje o wykonywaniu postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 24

Umowy dwustronne i wielostronne

1. Strony mogą zachować obowiązujące umowy lub zawierać nowe dwustronne lub wielostronne umowy lub wprowadzać inne uregulowania w celu wykonania swoich zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji.

2. Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają prawa Stron do przyjmowania, jeśli zajdzie potrzeba, na podstawie umów dwustronnych i wielostronnych ostrzejszych wymagań niż te, które zawarte są w niniejszej konwencji.

Artykuł 25

Status załączników

Załączniki do niniejszej konwencji stanowią integralną jej część.

Artykuł 26

Poprawki do konwencji

1. Każda Strona może zgłaszać poprawki do niniejszej konwencji.
2. Tekst każdej proponowanej poprawki należy przedłożyć na piśmie Sekretarzowi Wykonawczemu Europejskiej Komisji Gospodarczej, który przekazuje go wszystkim Stronom. Konferencja Stron rozpatruje proponowane poprawki na swym najbliższym corocznym posiedzeniu pod warunkiem, że takie poprawki zostały przekazane Stronom przez Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej co najmniej na dziewięćdziesiąt dni przed posiedzeniem.
3. Jeśli chodzi o poprawki do niniejszej konwencji, z wyjątkiem poprawek do załącznika I, których procedura przyjęcia zawarta jest w ust. 4 niniejszego artykułu, to:
 - (a) poprawki przyjmowane są w wyniku konsensusu Stron, które są obecne na posiedzeniu, i następnie przedkładane przez depozytariusza wszystkim Stronom do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia,
 - (b) dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawek zostają przekazane na przechowanie depozytariuszowi; poprawki przyjęte zgodnie z niniejszym artykułem wchodzi w życie dla Stron, które je przyjęły, w dziewięćdziesiątym dniu od dnia otrzymania przez depozytariusza od Stron szesnastego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia,
 - (c) dla każdej innej Strony poprawki wchodzi w życie w dziewięćdziesiątym dniu od dnia przekazania przez tę Stronę na przechowanie swego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawek.
4. W odniesieniu do poprawek do załącznika I:
 - (a) Strony podejmują wszelkie wysiłki zmierzające do uzyskania porozumienia na zasadzie konsensusu; jeśli wszelkie wysiłki mające na celu uzyskanie konsensusu zostały wyczerpane i porozumienie nie zostało osiągnięte, to w charakterze ostatecznego środka poprawka przyjmowana jest większością dziewięciu dziesiątych głosów Stron obecnych na posiedzeniu i biorących udział w głosowaniu; poprawki przyjęte przez Konferencję Stron przekazywane są Stronom z zaleceniem ich zatwierdzenia,
 - (b) po upływie dwunastu miesięcy od daty przekazania informacji przez Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej poprawka do załącznika I wchodzi w życie dla tych Stron niniejszej konwencji, które nie przesłały powiadomienia zgodnie z wymogami ust. 4 (c) niniejszego artykułu pod warunkiem, że co najmniej szesnaście Stron nie przesłało takiego powiadomienia;
 - (c) każda Strona, która nie może zatwierdzić jakiegokolwiek poprawki do załącznika I do niniejszej konwencji, zawiadamia o tym w formie pisemnej Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej w ciągu dwunastu miesięcy od daty otrzymania powiadomienia o przyjęciu poprawki; Sekretarz Wykonawczy natychmiast informuje wszystkie Strony o każdym takim powiadomieniu; każda Strona może w dowolnym czasie przyjąć poprawkę, rezygnując ze swojego wcześniejszego oświadczenia, po czym dana poprawka do załącznika I wchodzi w życie dla tej Strony,
 - (d) dla celów niniejszego ustępu wyrażenie "obecne i biorące udział w głosowaniu Strony" oznacza Strony obecne i głosujące "za" lub "przeciw".

Artykuł 27

Podpisanie

Niniejsza konwencja jest wyłożona do podpisania w Helsinkach od dnia 17 do dnia 18 marca 1992 r. włącznie, a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 18 września 1992 r. przez państwa członkowskie Europejskiej Komisji Gospodarczej, a także państwa posiadające status konsultacyjny przy Europejskiej Komisji Gospodarczej, zgodnie z ust. 8 rezolucji 36 (IV) Rady Gospodarczej i Społecznej z dnia 28 marca 1947 r., oraz przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, utworzone przez suwerenne państwa członkowskie Europejskiej Komisji Gospodarczej, którym ich państwa członkowskie przekazały pełnomocnictwa do rozstrzygania spraw uregulowanych przez niniejszą konwencję, w tym pełnomocnictwa do podpisywania umów odnoszących się do tych zagadnień.

Artykuł 28

Depozytariusz

Funkcję depozytariusza niniejszej konwencji pełni Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 29

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie

1. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez państwa, które ją podpisały, i regionalne organizacje integracji gospodarczej, wymienione w art. 27.
2. Niniejsza konwencja jest otwarta do przystąpienia przez państwa i organizacje wymienione w art. 27.
3. Każda z wymienionych w art. 27 organizacji, która staje się Stroną konwencji w sytuacji, gdy żadne z państw członkowskich tej organizacji nie jest Stroną niniejszej konwencji, zobowiązana jest do wypełniania wszystkich zobowiązań przewidzianych przez konwencję. Jeżeli jedno lub więcej państw członkowskich tej organizacji jest Stroną niniejszej konwencji, dana organizacja i jej państwa członkowskie podejmują decyzję o podziale odpowiedzialności za wypełnienie zobowiązań wynikających z konwencji. W takich przypadkach dana organizacja i jej państwa członkowskie nie mogą równocześnie korzystać z praw przewidzianych w konwencji.
4. W swoich dokumentach dotyczących ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej, wspomniane w art. 27, wskazują na zakres swoich kompetencji odnośnie do zagadnień regulowanych przez niniejszą konwencję. Organizacje te informują także depozytariusza o każdej istotnej zmianie w zakresie ich kompetencji.

Artykuł 30

Wejście w życie

1. Niniejsza konwencja wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia przekazania na przechowanie szesnastego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji.

2. Dla potrzeb określonych w ust. 1 niniejszego artykułu żadnego dokumentu przekazanego na przechowanie przez jakąkolwiek organizację wymienioną w art. 27 nie zalicza się jako dodatkowego w stosunku do dokumentów przekazanych na przechowanie przez państwa członkowskie takiej organizacji.

3. Dla każdego wspomnianego w art. 27 państwa lub organizacji, która ratyfikuje, przyjmie lub zatwierdzi niniejszą konwencję lub przystąpi do niej po przekazaniu na przechowanie szesnastego dokumentu dotyczącego ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia przekazania na przechowanie przez takie państwo lub organizację własnego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji.

Artykuł 31

Wypowiedzenie konwencji

1. W dowolnym czasie po upływie trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do danej Strony Strona ta może wypowiedzieć niniejszą konwencję przez złożenie u depozytariusza pisemnego powiadomienia. Każde takie wypowiedzenie wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia po otrzymaniu powiadomienia przez depozytariusza.

2. Żadne takie wypowiedzenie nie wstrzymuje działania art. 4 wobec jakiegokolwiek działalności, odnośnie do której dokonano powiadomienia zgodnie z art. 4 ust. 1 lub przekazano prośbę o przeprowadzenie dyskusji zgodnie z art. 4 ust. 2.

Artykuł 32

Teksty autentyczne

Oryginał niniejszej konwencji, której teksty angielski, rosyjski i francuski mają jednakową moc, zostanie złożony na przechowanie Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

NA DOWÓD TEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

SPORZĄDZONO w Helsinkach, dnia siedemnastego marca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE SŁUŻĄCE USTALANIU NIEBEZPIECZNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

Przytoczone niżej wielkości odnoszą się do poszczególnych rodzajów działalności lub grupy rodzajów działalności. Jeśli w części I podane są przedziały wielkości, to graniczną wielkością jest większa liczba, podana w każdym przedziale. Po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej konwencji podana w każdym przedziale mniejsza liczba, jeśli nie zostanie zmieniona, staje się wielkością graniczną.

Jeśli konkretna substancja lub preparat wymieniony w części II zalicza się także do którejś

kategorii wymienionej w części I, to w tym przypadku stosuje się graniczną wielkość podaną w części II.

Przy określaniu niebezpiecznych rodzajów działalności Strony wezmą pod uwagę prawdopodobną możliwość powiększenia się określonego niebezpieczeństwa, a także ilość substancji niebezpiecznych i ich bliskość, niezależnie od tego, czy znajdują się one w dyspozycji jednego lub kilku operatorów.

Część I. Kategorie substancji i mieszanin, które nie zostały wymienione w części II

Kategoria	Ilość progowa, tony
1. Gazy palne ^{1(a)} , w tym ciekłe paliwa gazowe (LPG)	200
2. Ciecze łatwo palne ^{1(b)}	50.000
3. Substancje silnie toksyczne ^{1(c)}	20
4. Substancje toksyczne ^{1(d)}	500-200
5. Utleniacze ^{1(e)}	500-200
6. Substancje wybuchowe ^{1(f)}	200-50
7. Ciecze palne ^{1(g)} (użytkowane w specjalnych warunkach temperatury i ciśnienia)	200
8. Substancje niebezpieczne dla środowiska ^{1(h)}	200

Część II. Substancje chemiczne

Substancja	Ilość progowa, tony
1. Amoniak	500
2a. Azotan amonowy ²	2.500
2b. Azotan amonowy w postaci nawozu ³	10.000
3. Akrylonitryl	200
4. Chlor	25
5. Tlenek etylenu	50
6. Cyjanowodór	20
7. Fluorowodór	50
8. Siarkowodór	50
9. Dwutlenek siarki	250
10. Trójtlenek siarki	75
11. Alkilowe związki ołowiu	50
12. Fosgen	0,75
13. Izocyjanian metylu	0,15

Przypisy:

¹ Kryteria klasyfikacyjne. Przy braku innych właściwych kryteriów Strony przy klasyfikowaniu substancji lub mieszanin dla potrzeb części I niniejszego załącznika mogą się posługiwać następującymi kryteriami:

- (a) gazy palne - substancje, które w stanie gazowym przy normalnym ciśnieniu i w mieszaninie z powietrzem są łatwo palne i których temperatura wrzenia pod ciśnieniem normalnym odpowiada 20 °C lub mniej,
- (b) ciecze łatwo palne - substancje, których temperatura zapłonu jest niższa niż 21 °C, a temperatura wrzenia przy normalnym ciśnieniu przekracza 20 °C,
- (c) substancje silnie toksyczne - substancje odpowiadające kryteriom podanym w poniższych tablicach 1 i 2, których właściwości fizyczne i chemiczne zdolne są spowodować niebezpieczeństwo w razie awarii przemysłowej,

Tablica 1

LD ₅₀ (podanie do żołądka)* mg/kg masy ciała	LD ₅₀ (naniesienie na skórę)** mg/kg masy ciała	LC ₅₀ (narażenie inhalacyjne)*** mg/l
LD ₅₀ < 25	LD ₅₀ < 50	LC ₅₀ < 0,5
* LD ₅₀ przy podaniu do żołądka szczura, ** LD ₅₀ przy naniesieniu na skórę szczura lub królika, *** LC ₅₀ przy narażeniu inhalacyjnym szczura (w ciągu 4 godzin).		

Tablica 2

Dawka różnicująca, mg/kg masy ciała	< 5
jeśli ostra toksyczność substancji podanej zwierzętom do żołądka określona jest z zastosowaniem procedury ustalonej dawki.	

- (d) substancje toksyczne - substancje posiadające właściwości wymienione w tablicach 3 i 4, których właściwości fizyczne i chemiczne zdolne są spowodować niebezpieczeństwo w razie awarii przemysłowej,

Tablica 3

LD ₅₀ (podanie do żołądka)* mg/kg masy ciała	LD ₅₀ (naniesienie na skórę)** mg/kg masy ciała	LC ₅₀ (narażenie inhalacyjne)*** mg/l
25 < LD ₅₀ ≤ 200	50 < LD ₅₀ ≤ 400	0,5 < LC ₅₀ ≤ 2
* LD ₅₀ przy podaniu do żołądka szczura, ** LD ₅₀ przy naniesieniu na skórę szczura lub królika, *** LC ₅₀ przy narażeniu inhalacyjnym szczura (w ciągu 4 godzin).		

Tablica 4

Dawka różnicująca, mg/kg masy ciała	= 5
jeśli ostra toksyczność substancji podanej zwierzętom do żołądka określona jest z zastosowaniem procedury ustalonej dawki.	

- (e) utleniacze - substancje wywołujące burzliwą reakcję egzotermiczną przy kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami palnymi,

- (f) substancje wybuchowe - substancje, które wybuchają pod wpływem ognia lub są bardziej wrażliwe na uderzenia i tarcie niż dwunitrobenzen,
- (g) ciecze palne - substancje, których temperatura zapłonu wynosi mniej niż 55 °C, które pod ciśnieniem pozostają w stanie ciekłym, jeśli konkretne warunki przeróbki, takie jak wysokie ciśnienie i wysoka temperatura, mogą wywołać niebezpieczeństwo w przypadku awarii przemysłowej,
- (h) substancje niebezpieczne dla środowiska - substancje, które wykazują toksyczność ostrą dla środowiska wodnego, zgodnie ze wskaźnikami podanymi w tabelicy 5.

Tabela 5

LC ₅₀ mg/l*	EC ₅₀ mg/l**	IC ₅₀ mg/l***
LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ≤ 10
* przy oddziaływaniu na ryby (w ciągu 96 godzin)		
** przy oddziaływaniu na rozwielitka (w ciągu 48 godzin)		
*** przy oddziaływaniu na glony (w ciągu 72 godzin)		
jeśli substancja nie ulega łatwo biodegradacji lub jeśli logarytm Pow > 3,0 (pod warunkiem, że ustalony eksperymentalnie BCF < 100)		

- (i) LD - dawka śmiertelna,
- (j) LC - stężenia śmiertelne,
- (k) EC - stężenia efektywne,
- (l) IC - stężenia inhibitujące,
- (m) Pow - współczynnik podziału oktanol/woda,
- (n) BCF - czynnik biokoncentracji.

² Do tej kategorii zalicza się azotan amonowy i mieszaniny azotanu amonowego, w których azot z azotanu amonowego stanowi ponad 28 % wagowych, a także wodne roztwory azotanu amonowego, w których stężenie azotanu amonowego przekracza 90 % wagowych.

³ Do tej kategorii zalicza się proste nawozy sztuczne na bazie azotanu amonowego, a także nawozy kompleksowe, w których zawartość azotu z azotanu amonowego stanowi ponad 28 % wagowych (nawóz kompleksowy zawiera azotan amonowy wraz z fosforanem i/lub węglanem potasowym).

⁴ Mieszaniny i preparaty, zawierające takie substancje, należy rozpatrywać na równi z czystymi substancjami, z wyjątkiem przypadków, gdy tracą one odpowiednie właściwości czystych substancji i nie są zdolne powodować skutków transgranicznych.

ZAŁĄCZNIK II

PROCEDURA STOSOWANA PRZEZ KOMISJĘ BADAWCZĄ ZGODNIE Z ARTYKUŁAMI 4 i 5

1. Strona lub Strony zapytujące zawiadamiają Sekretariat o tym, że przekazują określony problem do komisji badawczej, utworzonej zgodnie z wymogami niniejszego załącznika. W zawiadomieniu wskazuje się, co ma być przedmiotem badania. Sekretariat natychmiast informuje wszystkie Strony niniejszej konwencji o takim zawiadomieniu.
2. Komisja badawcza składa się z trzech członków. Zarówno Strona zapytująca, jak i druga

Strona procedury badawczej wyznaczają po jednym ekspercie naukowym lub technicznym, obaj zaś wyznaczeni w ten sposób eksperci wyznaczają trzeciego eksperta pełniącego funkcję przewodniczącego komisji badawczej. Ten ostatni nie powinien być obywatelem żadnej ze Stron procedury badawczej, nie może mieć swojego stałego miejsca zamieszkania na terytorium żadnej z tych Stron, nie może być zatrudniony przez żadną z nich ani też być zaangażowany w tę sprawę w żaden inny sposób.

3. Jeśli przewodniczący komisji badawczej nie został wyznaczony w ciągu dwóch miesięcy od wyznaczenia drugiego eksperta, to Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej powinien, na życzenie jednej ze Stron, wyznaczyć go w ciągu następnych dwóch miesięcy.

4. Jeśli jedna ze Stron procedury badawczej nie wyznaczy eksperta w ciągu jednego miesiąca od otrzymania z Sekretariatu powiadomienia, to druga Strona może poinformować o tym Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który w tym przypadku wyznacza przewodniczącego komisji badawczej w ciągu następnych dwóch miesięcy. Po wyznaczeniu przewodniczący komisji badawczej zwraca się do Strony, która jeszcze nie wyznaczyła swego eksperta, o dokonanie tego w ciągu jednego miesiąca. Po upływie tego terminu przewodniczący informuje Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który wyznacza tego eksperta w ciągu następnych dwóch miesięcy.

5. Komisja badawcza przyjmuje własne zasady proceduralne.

6. Komisja badawcza może podejmować wszelkie właściwe środki dla realizacji swoich funkcji.

7. Strony procedury badawczej powinny ułatwiać pracę komisji badawczej, a w szczególności, wykorzystując wszelkie środki, jakimi dysponują, powinny:

- (a) udostępniać jej odpowiednie dokumenty, pomieszczenia i urządzenia oraz informacje,
- (b) umożliwiać jej, w razie konieczności, powołanie świadków lub ekspertów i wysłuchanie ich zeznań.

8. Strony i eksperci powinni traktować poufnie każdą informację, którą otrzymują jako poufną podczas pracy komisji badawczej.

9. Jeśli jedna ze Stron procedury badawczej nie stanie przed komisją badawczą lub nie bierze udziału w badaniu swojej sprawy, druga Strona może zażądać od komisji badawczej kontynuowania pracy, aż do jej zakończenia. Nieobecność jednej ze Stron lub nieuczestniczenie w procedurze badawczej nie stanowi przeszkody w kontynuacji i zakończeniu prac przez komisję badawczą.

10. Jeśli komisja badawcza, biorąc pod uwagę konkretne okoliczności sprawy, nie zadecyduje inaczej, koszty działania komisji badawczej, w tym wynagrodzenia jej członków, powinny być pokryte przez Strony procedury badawczej w równych częściach. Komisja badawcza rejestruje wszystkie swoje wydatki i przedkłada Stronom końcowe sprawozdanie z poniesionych kosztów.

11. Każda Strona, która jest zainteresowana ze względów praktycznych przedmiotem procedury badawczej i której interesów mogą dotyczyć ostateczne ustalenia w tej sprawie, może za zgodą komisji badawczej wziąć udział w jej postępowaniu.

12. Decyzje komisji badawczej w sprawach proceduralnych podejmowane są większością głosów jej członków. Ostateczne ustalenia komisji badawczej odzwierciedlają pogląd

większości jej członków i zawierają także opinie odrębne.

13. Komisja badawcza przedstawia swoje ostateczne ustalenia w ciągu dwóch miesięcy od daty jej powołania, jeśli tylko nie uzna za konieczne przedłużenia tego terminu, lecz nie więcej niż o dwa następne miesiące.

14. Ostateczne ustalenia komisji badawczej powinny być oparte na uznanych zasadach naukowych. Ostateczne ustalenia komisja badawcza kieruje do Stron procedury badawczej i Sekretariatu.

ZAŁĄCZNIK III

CZYNNOŚCI PROCEDURALNE PODEJMOWANE ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 4

1. Strona zdarzenia może zażądać przeprowadzenia konsultacji z inną Stroną, zgodnie z ust.

2-5 niniejszego załącznika, w celu ustalenia, czy Strona ta jest Stroną dotkniętą.

2. W celu przeprowadzenia właściwych i skutecznych konsultacji Strona zdarzenia kieruje do każdej Strony, która według jej oceny może stać się Stroną dotkniętą, powiadomienie o planowanym lub realizowanym już rodzaju działalności niebezpiecznej, przy czym czyni to jak najszybciej, w każdym razie nie później niż powiadamia o tym swoje własne społeczeństwo. Powiadomienie o prowadzonych niebezpiecznych rodzajach działalności przekazuje się nie później niż w dwa lata po wejściu w życie niniejszej konwencji dla Strony zdarzenia.

3. Powiadomienie powinno zawierać, między innymi, następujące elementy:

(a) informację o działalności niebezpiecznej, w tym wszelką dostępną informację, np. informację przewidzianą zgodnie z art. 6 o możliwych transgranicznych skutkach w przypadku awarii przemysłowej,

(b) wskazanie rozsądnego terminu, w którym należy udzielić odpowiedzi zgodnie z ust. 4 niniejszego załącznika, z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności, oraz może także zawierać informacje, o których mowa w ust. 6 niniejszego załącznika.

4. Strony powiadomione przekazują Stronie zdarzenia odpowiedź w terminie wymienionym w powiadomieniu, potwierdzając fakt otrzymania powiadomienia i informując, czy mają zamiar wziąć udział w konsultacjach.

5. Jeśli Strona powiadomiona nie wyraża zamiaru wzięcia udziału w konsultacjach lub jeśli nie odpowie w terminie wymienionym w powiadomieniu, przepisów następnych punktów niniejszego załącznika nie stosuje się. W tym przypadku Strona zdarzenia zachowuje prawo do decyzji, czy konieczne jest przeprowadzenie analizy ryzyka i oceny skutków, biorąc za podstawę swoje własne przepisy i praktykę.

6. Po otrzymaniu od Strony powiadomionej odpowiedzi ze wskazaniem chęci przeprowadzenia konsultacji Strona zdarzenia, jeśli jeszcze tego nie uczyniła, udostępnia Stronie powiadomionej:

(a) odpowiednią informację o terminie przeprowadzenia analizy ze wskazaniem czasu przeznaczanego na zgłoszenie uwag,

(b) odpowiednią informację o działalności niebezpiecznej i jej transgranicznych skutkach w razie awarii przemysłowej,

(c) możliwość uczestniczenia w ocenie informacji lub jakiegokolwiek komunikatu w sprawie

możliwych skutków transgranicznych.

7. Strona dotknięta, na prośbę Strony zdarzenia, przekazuje jej dostępne w rozsądnych granicach informacje o potencjalnych zagrożeniach dla środowiska na obszarze, który znajduje się pod jurysdykcją Strony dotkniętej, jeśli informacje takie są konieczne do sporządzenia oceny ryzyka, analizy skutków i podjęcia niezbędnych kroków. Informacje te przekazywane są bez zwłoki, w razie konieczności za pośrednictwem wspólnego organu, jeśli taki istnieje.

8. Strona zdarzenia, w miarę potrzeby bezpośrednio lub za pośrednictwem wspólnego organu, jeśli taki istnieje, przedkłada Stronie dotkniętej dokumentację zawierającą analizy i oceny zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku V ust. 1 i 2.

9. Strony zainteresowane informują ludność na obszarach, które prawdopodobnie będą zagrożone przez działalność niebezpieczną, i organizują rozpowszechnianie wśród ludności dokumentacji dotyczącej analizy i oceny oraz kierują ją do władz odpowiedniego rejonu. Strony zapewnią im możliwość wypowiedzenia uwag lub sprzeciwu wobec działalności niebezpiecznej i przekazania takich uwag lub sprzeciwu w rozsądnym czasie kompetentnemu organowi Strony zdarzenia bezpośrednio bądź, jeśli zajdzie potrzeba, za pośrednictwem Strony zdarzenia.

10. Strona zdarzenia, po zakończeniu sporządzania dokumentacji dotyczącej analizy i oceny, bez nieuzasadnionej zwłoki, przeprowadza konsultacje ze Stroną zagrożoną, odnoszące się między innymi do potencjalnych transgranicznych skutków działalności niebezpiecznej w przypadku awarii przemysłowej, a także do przedsięwzięć ukierunkowanych na zmniejszenie lub wyeliminowanie skutków takiej awarii. Konsultacje mogą dotyczyć następujących zagadnień:

(a) możliwej alternatywy dla niebezpiecznej działalności, także alternatywy niepodejmowania działań, a także możliwych przedsięwzięć dla złagodzenia transgranicznych skutków na koszt Strony zdarzenia,

(b) innych form wzajemnej pomocy, których celem jest ograniczenie wszelkich transgranicznych skutków,

(c) wszelkich innych odpowiednich zagadnień.

Na początku konsultacji Strony powinny określić rozsądne granice czasowe tych konsultacji. Wszelkie tego typu konsultacje mogą być prowadzone w ramach odpowiedniego wspólnego organu, jeśli taki istnieje.

11. Strony zainteresowane zapewniają we właściwy sposób uwzględnienie wyników analizy i oceny, a także zgłoszonych uwag, zgodnie z ust. 9 niniejszego załącznika, oraz wyników konsultacji, o których mowa w ust. 10 niniejszego załącznika.

12. Strona zdarzenia powiadamia Strony dotknięte o każdej decyzji odnośnie do rozpatrywanej działalności ze wskazaniem przyczyn i argumentów, na których decyzja ta została oparta.

13. Jeśli którakolwiek ze Stron zainteresowanych uzyskała dodatkowe informacje dotyczące transgranicznych skutków danej niebezpiecznej działalności, które nie były dostępne w czasie konsultacji na temat tej działalności, Strona ta natychmiast informuje drugą zainteresowaną Stronę lub Strony. Na wniosek jednej z zainteresowanych Stron konsultacje zostają wznowione.

ZAŁĄCZNIK IV

DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE PODEJMOWANE ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 6

Przedsięwzięcia, które mogą być podejmowane w zależności od prawa krajowego i praktyki przez Strony, kompetentne organy, operatorów bądź też ich wspólnymi siłami:

1. Określenie ogólnych lub specyficznych celów w zakresie bezpieczeństwa.
2. Przyjęcie przepisów prawnych lub wytycznych, odnoszących się do działań na rzecz bezpieczeństwa oraz norm bezpieczeństwa.
3. Identyfikacja rodzajów działalności niebezpiecznej wymagających podjęcia specjalnych działań prewencyjnych, wśród których może znajdować się system wydawania licencji bądź pozwoleń.
4. Dokonanie analizy ryzyka lub studiów z zakresu bezpieczeństwa przy prowadzeniu działalności niebezpiecznej oraz sporządzenie planu operacyjnego niezbędnych działań.
5. Przekazanie kompetentnym organom informacji niezbędnej do oceny ryzyka.
6. Zastosowanie najbardziej odpowiedniej technologii w celu zapobiegania awariom przemysłowym oraz ochrony ludzi i środowiska.
7. Podjęcie w celu zapobiegania awariom przemysłowym właściwego szkolenia oraz ćwiczeń wszystkich osób uczestniczących w działalności niebezpiecznej na terenie zakładu zarówno w warunkach zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych.
8. Utworzenie wewnętrznych systemów zarządzania i praktyk mających na celu skuteczne wdrożenie i przestrzeganie norm bezpieczeństwa.
9. Monitoring i przegląd działalności niebezpiecznej oraz prowadzenie działań inspekcyjnych.

ZAŁĄCZNIK V

ANALIZA I OCENA

1. Zakres analizy i oceny działalności niebezpiecznej uzależniony jest od postawionych przed nimi celów.
2. Zakres zagadnień, które powinny być rozpatrywane przy analizie i ocenie ryzyka dla celów wyszczególnionych w niektórych artykułach niniejszej konwencji:

Cel analizy	Zagadnienia wymagające rozpatrzenia
Planowanie gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń zgodnie z artykułem 8	(1) ilość i właściwości substancji niebezpiecznych na terenie obiektu przemysłowego; (2) krótki opisowy scenariusz reprezentatywnego przykładu przebiegu awarii przemysłowych, które mogą powstać w wyniku działalności niebezpiecznej, z oceną prawdopodobieństwa każdej z nich;

	<p>(3) dla każdego scenariusza:</p> <p>(a) szacunkowa wielkość emisji,</p> <p>(b) zasięg i stopień zagrożenia przy korzystnych i niekorzystnych warunkach zarówno dla ludzi, jak i środowiska, w tym wielkość strefy zagrożenia, jaka powstanie w wyniku awarii,</p> <p>(c) okres, w którym pierwotne zdarzenie może przekształcić się w awarię przemysłową,</p> <p>(d) wszelkie działania, które można podjąć dla zminimalizowania prawdopodobieństwa rozprzestrzeniania awarii;</p> <p>(4) liczba i rozmieszczenie ludności na obszarach przyległych, ze wskazaniem wszystkich dużych skupisk ludzkich, które mogą potencjalnie znaleźć się w strefie niebezpiecznej;</p> <p>(5) wiek, mobilność i podatność na narażenie tej ludności;</p>
<p>Podjęmowanie decyzji lokalizacyjnej zgodnie z artykułem 7</p>	<p>oprócz zagadnień wymienionych w pkt (1)-(5) także:</p> <p>(6) rozmiar szkody poniesionej przez ludzi i środowisko w zależności od charakteru i okoliczności emisji;</p> <p>(7) odległość od miejsca prowadzenia niebezpiecznej działalności, dla której istnieje realne prawdopodobieństwo szkodliwego oddziaływania na ludzi i środowisko w przypadku awarii przemysłowej;</p> <p>(8) te same informacje nie tylko dla sytuacji obecnej, lecz również dla wydarzeń planowanych lub możliwych do</p>

	przewidzenia w przyszłości;
Informowanie społeczeństwa zgodnie z artykułem 9	Zagadnienia wymienione w pkt (1)-(4) oraz następujące zagadnienie: (9) ludność, która może być dotknięta skutkami awarii przemysłowej;
Przedsięwzięcia prewencyjne zgodnie z artykułem 6	oprócz zagadnień wymienionych w pkt (4)-(9) dla przedsięwzięć prewencyjnych potrzebne są bardziej szczegółowe warianty opisów i ocen przewidzianych w pkt (1)-(3), a także: (10) warunki postępowania z materiałami niebezpiecznymi oraz ich ilość; (11) lista scenariuszy dla rodzajów awarii przemysłowych powodujących poważne skutki, z przykładami wszystkich możliwych rozmiarów awarii oraz z uwzględnieniem możliwych skutków innej działalności prowadzonej w pobliżu; (12) dla każdego scenariusza opis zdarzeń, które mogą zapoczątkować awarię przemysłową, i etapów jej możliwego rozprzestrzenienia; (13) ocena, jako minimum ogólna, prawdopodobieństwa wystąpienia każdego z etapów, z uwzględnieniem działań wymienionych w pkt (14); (14) opis działań prewencyjnych z punktu widzenia wyposażenia i procedur przewidzianych w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia każdego etapu; (15) ocena skutków możliwych odstępstw od normalnych warunków eksploatacyjnych i odpowiednich działań podjętych w celu

	<p>bezpiecznego wyłączenia instalacji lub jej części w razie wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia oraz potrzeby przeszkolenia personelu dla zapewnienia wczesnej identyfikacji poważnych zakłóceń i podjęcia odpowiednich działań;</p> <p>(16) ocena stopnia, w jakim modyfikacje, naprawy i obsługa techniczna instalacji, na której prowadzona jest działalność niebezpieczna, mogą zagrozić realizacji przedsięwzięć ograniczających ryzyko, a także późniejszych działań na rzecz bezpieczeństwa.</p>
--	--

ZAŁĄCZNIK VI

PODEJMOWANIE DECYZJI LOKALIZACYJNYCH ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 7

Zagadnienia, które powinny być rozpatrywane zgodnie z art. 7 niniejszej konwencji:

1. Wyniki analizy i oceny ryzyka, w tym zgodnie z załącznikiem V, oceny cech fizycznych obszaru, na którym planuje się prowadzić niebezpieczną działalność.
2. Wyniki konsultacji i udział społeczeństwa.
3. Analiza wzrostu lub zmniejszenia ryzyka wywołanego jakimkolwiek zdarzeniem na terytorium Strony dotkniętej w związku z prowadzoną działalnością niebezpieczną na terytorium Strony zdarzenia.
4. Ocena niebezpieczeństw dla środowiska, w tym wszelkich skutków transgranicznych.
5. Ocena nowych rodzajów działalności niebezpiecznej, które mogłyby być źródłem ryzyka.
6. Kwestia lokalizacji nowych i istotnych modyfikacji już prowadzonych działalności niebezpiecznych w odległości bezpiecznej od istniejących skupisk ludzkich, a także utworzenia stref bezpieczeństwa wokół obiektów, w których prowadzi się działalność niebezpieczną; na tych obszarach należy uważnie analizować przedsięwzięcia, które mogą prowadzić do wzrostu liczby zagrożonej ludności lub w inny sposób zwiększają stopień ryzyka.

ZAŁĄCZNIK VII

PRZYGOTOWANIA NA WYPADEK NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 8

1. Należy koordynować wszelkie plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń zarówno na terenie zakładu, jak i poza jego granicami, w celu podejmowania

kompleksowych i skutecznych działań na rzecz likwidacji skutków awarii przemysłowych.

2. Plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń powinny zawierać przedsięwzięcia niezbędne do zlokalizowania nadzwyczajnych zagrożeń, zapobiegania im lub zminimalizowania ich transgranicznych skutków. Powinny one także przewidywać działania dotyczące ostrzegania ludności i w razie potrzeby jej ewakuacji oraz inne działania ochronne i ratownicze, oraz działania służb medycznych.

3. Plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń powinny zawierać szczegółowe procedury techniczno-organizacyjne dla personelu zakładu, osób, które mogą być dotknięte nadzwyczajnym zagrożeniem, oraz personelu ratowniczego, właściwe dla podjęcia działań w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej mogącej mieć skutki transgraniczne, oraz dla zminimalizowania oddziaływania na ludzi, majątek i środowisko, zarówno na terytorium zakładu, jak i poza nim.

4. Przykładowo, plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń sporządzane dla terenu zakładu mogą zawierać w szczególności:

(a) podział funkcji organizacyjnych i odpowiedzialności na terenie zakładu za podejmowanie działań na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia,

(b) opis działań, które należy podjąć w przypadku awarii przemysłowej albo w sytuacji, kiedy jej wystąpienie jest wysoce prawdopodobne, w celu kontroli takiej sytuacji lub awarii, lub szczegółowe wskazówki, gdzie taki opis można znaleźć,

(c) opis wyposażenia i posiadanych środków,

(d) opis przedsięwzięć zapewniających jak najszybsze powiadomienie o awariach przemysłowych organu państwowego odpowiedzialnego za podjęcie działań w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia poza granicami zakładu, w tym także rodzaju informacji, która powinna być zamieszczona w pierwszym komunikacie, a także opis działań zapewniających przekazywanie bardziej szczegółowych informacji, w miarę ich napływania,

(e) opis przedsięwzięć dotyczących przygotowania personelu do wypełnienia obowiązków, które będą od niego wymagane.

5. Przykładowo, plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń sporządzane dla terenu poza zakładem pracy mogą zawierać:

(a) podział funkcji organizacyjnych i odpowiedzialności poza terenem zakładu za podejmowanie działań na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia, w tym także wskazanie sposobu zapewnienia zgodności z działaniami podejmowanymi na terenie zakładu,

(b) opis metod i procedur działania personelu ratowniczego i medycznego,

(c) opis metod szybkiej identyfikacji zagrożonego obszaru,

(d) wykaz środków natychmiastowego powiadomienia Stron zagrożonych lub potencjalnie zagrożonych o awarii przemysłowej i sposoby utrzymania łączności,

(e) identyfikację sił i środków niezbędnych dla realizacji planu operacyjnego i działań koordynacyjnych,

(f) opis kroków niezbędnych do przekazania informacji społeczeństwu oraz w miarę potrzeby uzupełnienia i powtórnego przekazania informacji społeczeństwu zgodnie z art. 9,

(g) opis działań dotyczących przygotowania i przeprowadzenia ćwiczeń.

6. Plany operacyjne w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń mogą zawierać w szczególności

działania dotyczące obchodzenia się, gromadzenia, oczyszczania, przechowywania, usuwania i bezpiecznego składowania substancji niebezpiecznych i skażonych materiałów, a także działania rekultywacyjne.

ZAŁĄCZNIK VIII
INFORMACJA PRZEKAZYWANA SPOŁECZEŃSTWU ZGODNIE Z
ARTYKUŁEM 9

1. Nazwa firmy, adres miejsca prowadzenia działalności niebezpiecznej oraz funkcja służbowa osoby, która udziela informacji.
2. Przejrzysty opis działalności niebezpiecznej, w tym ryzyka.
3. Ogólnie przyjęte nazwy lub nazwy oryginalne albo ogólna klasyfikacja bezpieczeństwa substancji i preparatów, wykorzystywanych w procesie niebezpiecznej działalności, ze wskazaniem głównych parametrów ich charakterystyki bezpieczeństwa.
4. Ogólne informacje uzyskane przy sporządzaniu oceny oddziaływania na środowisko w przypadku, jeśli taka ocena istnieje i odnosi się do danego zagadnienia.
5. Ogólna informacja o charakterze awarii przemysłowej, która może mieć miejsce w procesie prowadzenia działalności niebezpiecznej, włączając w to potencjalne skutki dla człowieka i środowiska.
6. Odpowiednia informacja o metodach ostrzegania i informowania zagrożonej ludności w przypadku awarii przemysłowej.
7. Odpowiednia informacja o koniecznych działaniach podejmowanych przez ludność dotkniętą awarią i zachowaniu się w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej.
8. Odpowiednia informacja o działaniach dotyczących działalności niebezpiecznej, w tym o łączności ze służbami awaryjnymi, które powołane są do walki z awariami przemysłowymi, ograniczania zagrożeń i łagodzenia skutków awarii przemysłowych.
9. Ogólna informacja o planie operacyjnym działalności służb awaryjnych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń poza terenem zakładu, sporządzonym w celu likwidacji wszelkich skutków awarii przemysłowej, w tym transgranicznych, poza terenem zakładu przemysłowego.
10. Ogólna informacja o specjalnych wymogach i warunkach, regulujących działalność niebezpieczną, wynikających z prawa krajowego i/lub przepisów administracyjnych, w tym także związanych z systemem licencjonowania lub udzielania pozwoleń.
11. Szczegółowe dane o źródłach uzyskania odpowiednich informacji dodatkowych.

ZAŁĄCZNIK IX
SYSTEM POWIADAMIANIA O AWARIACH PRZEMYSŁOWYCH ZGODNIE Z
ARTYKUŁEM 10

1. System powiadamiania o awariach przemysłowych powinien zapewnić maksymalnie szybkie przekazywanie danych i prognoz zgodnie z wcześniej wypracowanymi kodami, z wykorzystaniem kompatybilnych systemów przekazywania i przetwarzania danych w celu ostrzegania o nadzwyczajnych zagrożeniach i reagowania w przypadku ich wystąpienia oraz dla podjęcia działań minimalizujących i ograniczających skutki transgraniczne, z

uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb na różnych szczeblach.

2. Powiadomienie o awarii przemysłowej powinno zawierać następujące informacje:

(a) określenie rodzaju i skali awarii przemysłowej, związanych z nią substancji niebezpiecznych (jeśli są znane) oraz zakresu jej możliwych skutków,

(b) określenie czasu wystąpienia i dokładnego miejsca awarii,

(c) inne dostępne informacje niezbędne do podjęcia skutecznych działań w ramach reagowania w sytuacji wystąpienia awarii przemysłowej.

3. Powiadomienie o awarii przemysłowej powinno być uzupełniane w odpowiednich odstępach czasu lub w miarę potrzeby dodatkowymi informacjami o rozwoju sytuacji w dziedzinie skutków transgranicznych.

4. Należy prowadzić regularnie testy i przeglądy skuteczności systemu powiadamiania o awariach wraz z systematycznym szkoleniem odpowiedniego personelu. W miarę potrzeb takie kontrole, próby i szkolenia powinny być prowadzone wspólnie.

ZAŁĄCZNIK X

POMOC WZAJEMNA UDZIELANA ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 12

1. Odpowiedzialność za ogólne kierownictwo, kontrolę, koordynację i nadzór nad udzielaną pomocą ponosi Strona, która zwróciła się o pomoc. Personel uczestniczący w akcji pomocy działa zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Strony, która zwróciła się o pomoc.

Odpowiednie organy Strony, która zwróciła się o pomoc, współpracują z organem, który zgodnie z art. 17 Strona okazująca pomoc wyznaczyła odpowiedzialnym za bieżący operatywny nadzór nad personelem i sprzętem przez nią udostępnionym.

2. Strona, która zwróciła się o pomoc, udostępnia, w ramach swoich możliwości, znajdujące się na miejscu urządzenia i usługi w celu właściwego i skutecznego wykorzystania pomocy, a także zapewnia ochronę personelu, sprzętu i materiałów, wwiezionych na jej terytorium przez Stronę okazującą pomoc lub w jej imieniu, w tym właśnie celu.

3. Jeśli Strony zainteresowane nie uzgodniły inaczej, pomoc udzielana jest na koszt Strony, która zwróciła się o pomoc. Strona udzielająca pomocy może w każdym czasie zrezygnować całkowicie lub częściowo z rekompensaty za poniesione koszty.

4. Strona, która zwróciła się o pomoc, udziela Stronie okazującej pomoc i osobom działającym w jej imieniu niezbędnych przywilejów, immunitetów lub usług i urządzeń w celu szybkiego zrealizowania przez nie funkcji związanych z okazywaną pomocą. Strona, która zwróciła się o pomoc, nie jest zobowiązana do stosowania tych samych zasad do swoich obywateli lub osób stale zamieszkujących na jej terytorium i przyznawania im wymienionych wyżej przywilejów i immunitetów.

5. Każda Strona na wniosek Strony, która zwróciła się o pomoc, lub Strony okazującej tę pomoc, podejmie działania ułatwiające tranzyt przez jej terytorium notyfikowanego we właściwy sposób personelu, sprzętu i rzeczy związanych z udzielaną pomocą do, jak i z terytorium Strony zwracającej się o pomoc.

6. Strona zwracająca się o pomoc ułatwia wjazd na swoje terytorium, przebywanie i wyjazd personelu, w stosunku do którego nastąpiło właściwe powiadomienie, a także sprzętu i rzeczy wykorzystywanych przy udzielaniu pomocy.

7. W odniesieniu do działań związanych bezpośrednio z okazaną pomocą Strona, która zwróciła się o pomoc, w razie śmierci ludzi, zranienia lub okaleczenia, lub uszkodzenia bądź utraty rzeczy oraz wyrządzenia szkód w środowisku spowodowanych na jej terytorium w czasie udzielania wnioskowanej pomocy, nie wnosi roszczeń wobec Strony udzielającej pomocy bądź osób działających w jej imieniu, zwalnia je od odpowiedzialności materialnej i wypłaca im odszkodowanie w razie śmierci lub okaleczenia, a także w razie utraty lub uszkodzenia sprzętu lub innej rzeczy, która była wykorzystywana w czasie udzielania pomocy. Strona, która zwróciła się o pomoc, ponosi odpowiedzialność za uregulowanie roszczeń stron trzecich wobec Strony okazującej pomoc lub osób działających w jej imieniu.
8. Strony zainteresowane podejmą bliską współpracę w celu uregulowania spraw sądowych i roszczeń, jakie mogą wynikać z działań związanych z okazywaną pomocą.
9. Każda Strona może zwrócić się o pomoc medyczną lub tymczasowe przemieszczenie na terytorium innej Strony osób dotkniętych przez awarię.
10. Strona dotknięta lub Strona, która zwróciła się o pomoc, może w każdym czasie, po odpowiednich konsultacjach i poprzez powiadomienie, zwrócić się z prośbą o zakończenie pomocy udzielanej lub udostępnianej zgodnie z niniejszą konwencją. Niezwłocznie po wyrażeniu takiej prośby Strony zainteresowane przeprowadzą wzajemne konsultacje w sprawie kroków dla właściwego zakończenia udzielanej pomocy.

ZAŁĄCZNIK XI

WYMIANA INFORMACJI ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 15

Informacja powinna zawierać następujące elementy, które mogą być również przedmiotem wielostronnej i dwustronnej współpracy:

- (a) opis prawnych i administracyjnych mechanizmów, polityki, celów i priorytetów odnośnie do prewencji, gotowości na wypadek awarii oraz reagowania w przypadku jej wystąpienia, działalności naukowej i działań technicznych dotyczących zmniejszania ryzyka wystąpienia awarii przemysłowych podczas prowadzenia działalności niebezpiecznej, a także dotyczących łagodzenia transgranicznych skutków takich awarii,
- (b) działania i plany operacyjne odpowiedniego szczebla na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń dotyczące innych Stron,
- (c) programy monitoringu, planowania, prac badawczych i rozwojowych, włącznie z opisem ich realizacji oraz nadzoru nad ich przebiegiem,
- (d) opis działań podejmowanych w celach prewencyjnych, zapewniających gotowość na wypadek awarii przemysłowych oraz reagowania w przypadku ich wystąpienia,
- (e) opis doświadczeń z awariami przemysłowymi i współpracą w zakresie reagowania w przypadku wystąpienia awarii o zasięgu transgranicznym,
- (f) dane o opracowanych i stosowanych najlepszych dostępnych technologiach w celu doskonalenia ochrony środowiska i poprawy bezpieczeństwa,
- (g) zapewnienie gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń i reagowania w przypadku ich wystąpienia,
- (h) opis metod wykorzystywanych w przewidywaniu ryzyka, w tym kryteria monitorowania i oceny transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

ZAŁĄCZNIK Nr XII
ZADANIA W ZAKRESIE UDZIELANIA WZAJEMNEJ POMOCY ZGODNIE Z
ARTYKULEM 18 USTĘP 4

1. Zbieranie i rozpowszechnianie informacji i danych:

- (a) utworzenie i funkcjonowanie systemu powiadamiania o awariach przemysłowych, w ramach którego może być udzielana informacja o awariach przemysłowych i ekspertach, w celu możliwie jak najszybszego włączenia tych ekspertów do udzielania pomocy,
- (b) utworzenie i funkcjonowanie bazy danych w celu gromadzenia, przetwarzania i przekazywania niezbędnej informacji o awariach przemysłowych, w tym informacji o ich skutkach, podjętych środkach i ich skuteczności,
- (c) sporządzenie i prowadzenie wykazu substancji niebezpiecznych, zawierających ich odpowiednie charakterystyki, oraz informację o tym, jak należy postępować z tymi substancjami w przypadku zaistnienia awarii przemysłowej,
- (d) sporządzenie i prowadzenie listy ekspertów, którzy mogą okazywać pomoc konsultacyjną lub inną w zakresie działań prewencyjnych, gotowości na wypadek awarii, reagowania w przypadku ich wystąpienia, w tym przedsięwzięć rekultywacyjnych,
- (e) prowadzenie wykazu rodzajów działalności niebezpiecznej,
- (f) sporządzanie i prowadzenie wykazu substancji niebezpiecznych, wymienionych w części I załącznika I.

2. Badania naukowe, szkolenie kadr, metodologie:

- (a) opracowywanie i udostępnianie modeli sporządzonych na podstawie doświadczeń związanych z awariami przemysłowymi oraz scenariuszy działań prewencyjnych, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia,
- (b) pomoc w kształceniu i szkoleniu specjalistów, organizacja sympozjów międzynarodowych i rozszerzanie współpracy w dziedzinie badań naukowych i prac rozwojowych.

3. Pomoc techniczna:

- (a) pełnienie funkcji doradczych ukierunkowanych na zwiększenie możliwości technicznych w zakresie prewencji, gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków,
- (b) przeprowadzanie, na wniosek Strony, kontroli prowadzonej przez nią działalności niebezpiecznej oraz udzielanie pomocy w organizowaniu krajowych kontroli prowadzonych zgodnie z wymogami niniejszej konwencji.

4. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń:

udzielanie na wniosek Strony pomocy, między innymi poprzez kierowanie na miejsce awarii przemysłowej ekspertów w celu udzielenia pomocy konsultacyjnej i innej w ramach reagowania w przypadku jej wystąpienia.

ZAŁĄCZNIK XIII
ARBITRAŻ

1. Strona lub Strony powodowe powiadamiają Sekretariat, że zgodziły się skierować spór do postępowania arbitrażowego zgodnie z art. 21 ust. 2 niniejszej konwencji. W powiadomieniu przedstawia się przedmiot postępowania arbitrażowego i wskazuje na artykuły niniejszej

konwencji, których interpretacja lub zastosowanie są przedmiotem sporu. Sekretariat powinien przekazać otrzymane informacje wszystkim Stronom niniejszej konwencji.

2. Trybunał arbitrażowy składa się z trzech członków. Zarówno Strona lub Strony powodowe, jak i druga Strona lub Strony sporu wyznaczają po jednym arbitrze. Dwóch tak mianowanych arbitrów powinno na zasadzie wspólnego porozumienia wskazać trzeciego arbitra, pełniącego funkcję przewodniczącego trybunału arbitrażowego. Ten ostatni nie może być obywatelem żadnej ze Stron sporu ani nie może stale zamieszkiwać na terytorium żadnej ze Stron, nie może być zatrudniony przez żadną z nich, ani też być zaangażowany w tę sprawę w żaden inny sposób.

3. Jeśli przewodniczący trybunału arbitrażowego nie został wybrany w ciągu dwóch miesięcy od chwili wyznaczenia drugiego arbitra, Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej powinien na życzenie każdej ze Stron sporu mianować przewodniczącego w ciągu następujących dwóch miesięcy.

4. Jeśli jedna ze Stron sporu nie wyznaczy arbitra w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku, to druga Strona może powiadomić o tym Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który mianuje przewodniczącego trybunału arbitrażowego w okresie następujących dwóch miesięcy. Po mianowaniu przewodniczący trybunału arbitrażowego zażąda od Strony, która jeszcze nie wyznaczyła arbitra, aby uczyniła to w ciągu dwóch miesięcy. Po tym okresie przewodniczący powinien powiadomić Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który dokona mianowania w okresie dalszych dwóch miesięcy.

5. Trybunał arbitrażowy orzeka zgodnie z prawem międzynarodowym i postanowieniami niniejszej konwencji.

6. Każdy trybunał arbitrażowy powołany zgodnie z postanowieniami niniejszego załącznika określi własne reguły proceduralne.

7. Decyzje trybunału arbitrażowego dotyczące zarówno kwestii proceduralnych, jak i istoty sporu podejmowane są większością głosów jego członków.

8. Trybunał może podejmować wszelkie właściwe środki w celu ustalenia faktów.

9. Strony sporu ułatwiają pracę trybunału arbitrażowego, wykorzystując wszelkie będące do ich dyspozycji środki, a w szczególności:

(a) dostarczają trybunałowi wszelkie odpowiednie dokumenty, usługi i urządzenia oraz informacje,

(b) umożliwiają mu, jeżeli to konieczne, powoływanie świadków lub ekspertów oraz wysłuchanie ich zeznań.

10. Strony sporu i arbitrzy przestrzegają poufności każdej informacji, którą otrzymują w tym charakterze podczas postępowania przed trybunałem arbitrażowym.

11. Trybunał arbitrażowy może na życzenie jednej ze Stron zalecić zastosowanie tymczasowych środków ochrony.

12. Jeśli jedna ze Stron sporu nie stanie przed trybunałem arbitrażowym lub nie podejmie obrony, druga Strona może zażądać od trybunału kontynuowania postępowania i wydania decyzji końcowej. Nieobecność Strony lub niepodjęcie obrony nie powinny stanowić przeszkody w kontynuowaniu dochodzenia.

13. Trybunał arbitrażowy może wysłuchać i rozważyć wzajemne roszczenia wynikające

bezpośrednio z przedmiotu sporu i podejmować odnośnie do nich decyzje.

14. Jeśli trybunał arbitrażowy, kierując się szczególnymi okolicznościami sprawy, nie postanowi inaczej, koszty rozprawy i wynagrodzenie jego członków pokryte będą przez obie Strony sporu w równych częściach. Trybunał rejestruje swoje wydatki i przedkłada Stronom końcowy rachunek kosztów.

15. Każda Strona niniejszej konwencji mająca interes prawny związany z przedmiotem sporu i która może odczuć skutki decyzji w danej sprawie ma prawo uczestniczenia w procesie za zgodą trybunału.

16. Trybunał arbitrażowy wydaje orzeczenie w ciągu pięciu miesięcy od daty swego powołania, chyba że uzna za konieczne przedłużenie tego terminu, które jednak nie powinno przekraczać następnych pięciu miesięcy.

17. Trybunał arbitrażowy wydaje orzeczenie razem z uzasadnieniem. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące dla wszystkich Stron sporu. Trybunał przekazuje orzeczenie wszystkim Stronom sporu i Sekretariatowi. Sekretariat przekazuje otrzymane informacje wszystkim Stronom niniejszej konwencji.

18. Każdy spór powstający pomiędzy Stronami dotyczący interpretacji i wykonania orzeczenia może być przedstawiony przez każdą Stronę trybunałowi arbitrażowemu, który wydał orzeczenie, lub, jeśli jest to niemożliwe, innemu trybunałowi powołanemu w tym celu w ten sam sposób, jak ten pierwszy.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 21 sierpnia 2003 r.